

גלי מסכתא

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיעוד לאלו שלמדו הסוגיא, לתועלת חזרה מקוצרת ושינון
הוכן ע"י ת"ח א' מיקרי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
(ראש הכולל: ר' מרדכי קורנפלד)

מסכת סוכה

כללים לשימוש	
[]	= מקור או טעם הדבר
()	= הוספת פרט או תוספת ביאור
להל'	= להלכה (כמובן לא למעשה)
לרש"י	= שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')
בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.	

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

כתובת להערות :
גפ"ת רח' חזון איש 36
פניה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)
daf@dafyomi.co.il

©
כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

מסכת סוכה

פ"א סוכה שהיא גבוהה

גמ' ב. - ד :

פסול למעלה מכ' [רבה] - למען ידעו - שלטא בה עינא ; ר' זירא - וסוכה תהיה לצל - ולא בצל דפנות ; רבא - בסוכות תשבו ז' ימים - שב בדירת עראי (לרש"י - וקבע בכלל עראי) ; חוץ : ר' יאשי' - ממגיעה לסכך [שלט עינא (כרבה)] , רב הונא - יותר מד"א [יש צל (כר' זירא)] , ר' חנן בר רבה - יותר מז' ; ור"י מתיר עד מ', נ' אמה

להל' צריך שולחנו בסוכה (= ז"ט) כב"ש (מח' ב"ש וב"ה בשיעור סוכה קטנה, וכן בגדולה אי גזרינן שמא ימשך אחר שולחנו) ; לרבי סוכה בעי ד"א על ד"א

אם אין ד"א : (1) פטור ממזוזה, (2) ממעקה, (3) אינו מטמא, (4) אינו נחלט בבתי ערי חומה, (5) אין חוזרין ממלחמה, (6) אין מערבין, (7) אין משתתפין, (8) אין מניחין עירובי חצירות, (9) אין עיבור בין ב' עיירות, (10) אין חולקין בו, (11) מותר לנודר מבית

בא למעט מכ' : (1) ביטול (רש"י - בפיו לז' ימים) תבן ועפר אבל לא ביטול כרים וכסתות ; (2) עפר ותבן ואין עתיד לפנותו או עפר סתם לר' יוסי ולא לרבנן, אבל לא עפר ועתיד לפנותו או תבן סתם ; (3) הוצין תוך כ' ברוב צל ; (4) איצטבא : נגד אמצעי [יש שיעור] (רש"י - והלאה משום פסל) מן הצד או באמצעיתה - בפחות מד"א לכותל

הוצין תוך י' - אביי - רוב חמה כשרה, רבא - פסולה [דירה סרוחה] ; חקק להשלימה ל' - פחות מג"ט לכותל כשרה (רש"י - בגומא הכשר סוכה) ; עמוד י' - סבר אביי - גוד, רבא - פסולה [אין ניכרות]

ד' קונדיסין - לר' יעקב כשרה, לחכמים פסולה ; רב הונא - מח' בשפת הגג, ובאמצע ד"ה פסולה ; ר"נ - מח' באמצע, ספק בשפת הגג ; ר' יעקב - דיומד סוכה טפח, חכמים - עד שיהו ב' כהל' וג' טפח

רש"י ב. - ד :

חמתה מרובה - המועט בטל ברוב

"בית" לקרפף - לרש"י - לצירוף ב' עיירות

לרש"י גידוד ה' ומחיצה ה' אין מצטרפין לרה"י

גמ' ה. - ח :

פסול פחותה מ"ט [כארון וכפורת (= טפח [כמסגרת, על פני הכפורת = טפח]) ; ולא ירדה שכינה למטה (רש"י - מיפסקא רשות), למסקנא - ככרובים סוככים בכנפיהם - סכך למעלה מ"ט, ולר"י (דהיו 11) הללמ"ס

הללמ"ס דרוב (לרש"י - שער מוטנף או קשור) ומקפיד חוצץ

הללמ"ס : גוד, לבוד, דופן עקומה

צריך ג' דפנות : רבנן - ב' וטפח, ר"ש - ג' וטפח [מח' בסכת בסכת בסכות - אם אָם למסורת או למקרא, אם סככה בעי קרא, אי הללמ"ס לגרע או להוסיף, אי דורשין תחילות, רב מתנה - ר"ש - לצל יומם מחורב ולמחסה ולמסתור (לרש"י - מחסה בזרם רק בד')] ;

כגאם - רב - מעמיד הטפח כנגד היוצא, רב כהנא ורב אסי - כנגד ראש תור
ר' סימון - ריב"ל - טפח שוחק לבוד לדופן
רבא - קנה טפח - צוה"פ - טפח; או טפח או צוה"פ; טפח - צוה"פ - קנה כ"ש
כמבוי - רב - טפח לכל רוח שירצה
ר' סימון - פס ד' ומשהו לבוד - דאין ב' דפנות כהלכתן (7)

רבא - סוכה של ב' וטפח מהני אף לשבת שבתוך החג למבוי (תמיד - עומד מרובה)
ובשבת מהני סיכך על פסי ביראות, או על מבוי עם לחי (רש"י - כ"ש) וא"צ טפח שוחק (רש"י -
לרבא לחי משום מחיצה) [מיגו]

לר' יאשי' - חמתה פוסלת אף מחמת דפנות [וסכות על הארון את הפרוכת - כסכך, וצריך דירת קבע]
סוכה עגולה - לאחרים פסולה, ר' יוחנן - כשרה בהקיפה לכ"ד בנ"א מבחוץ $= 17 \frac{4}{5}$ אמה היקף
[כרבי - לרבע דע"ד]

סוכה החיצונה של יוצרים כשר לסוכה [רש"י - יש היכרא דמצוה דלא דייר שם כל השנה] וא"צ מזוזה [לא
קביע] (תוס - למ"ד בעי קבע חייבת בחג)

סוכת גוים נשים בהמה כותים, רועים קייצים בורגנין שומרי פירות - כשרות כשעשה לצל סוכה

גמ' ט. - י:

סוכה ישנה - לב"ש פסולה אא"כ עשאה לשם חג [חג הסוכות תעשה לך ז' ימים - העשויה לשם חג],
לב"ה כשרה

לב"ש אין עושין סוכה בחוה"מ, לב"ה עושין [תעשה לך שבעת ימים]

איסור עצי סוכה [חג הסוכות ז' ימים לה' - מה חג לה' אף סוכה לה']

צל אילן שחמתה מרובה פוסל דמצטרף לסכך כשר (רש"י - להשלים הצל) אא"כ חבטן [בטלי]
(רש"י - מסכנין על לט"ש)

סוכה תחת אילן, סוכה, בית פסולה [בסכת]

סוכה תחתונה חמתה מרובה ועליונה צלתה מרובה - שתיהן כשרין [רש"י - סכך תחתונה כמאן דליתא]
עליונה רוב חמה ותחתונה רוב צל - תחתונה כשרה כשסכך עליונה תוך כ'

פסול סוכה תחת סוכה בהפרש - רב הונא - טפח [כטומאה],

רב חסדא ורבה ב"ר הונא - ד"ט [מקום חשוב], שמואל - י"ט [כהכשרה]

לר"י תחתון כשרה גם כשהעליונה מקבלת כרים וכסתות ע"י הדחק (לשמואל)

פרס סדין מפני החמה או נשר פסולה [רש"י - סכך פסול]

לנויי כשרה - לר"נ אפי' מופלגין ד"ט [רש"י - בטלה], ור"ח ורבה בר"ה חולקים [רש"י - אהל מפסיק]

נוי למעלה אינו ממעט, בצד ממעט (משיעור ז"ט)

שמואל - בכילה שבסוכה בגובה י"ט לל"ק פסולה
לל"ב כשרה אא"כ יש גג

לרבה בר"ה אפי' יש גג כשרה [כר"י דעראי לא מבטל קבע]

פירס ע"ג ב' נקליטין פסולה [יותר קביע]

פירס ע"ג ד' קינופות אפי' פחות מי"ט פסולה [אהל דקביעי]

גמ' יא. - טז.

סכך ע"ג גפן שהדלה פסולה אא"כ רוב סכך

כשרה בקצצן - שמואל - ונענע [רש"י - צריך סתירה שלא יהא תעשה ולא עשוי]

לרב א"צ [קציצתן זו היא עשייתן] - אא"כ שלפינהו [לרש"י - אין קציצתן ניכרת אין עשייה מעליא]
(וכן מח' בפסיקת חוטי ציצית אחר קשירה)

אין מסככין:

(א) במחובר [רש"י - באספך מגרנך ומיקבך - בפסולת]

(ב) במקבל טומאה ובאין גידולו מן הארץ (עור בהמה (רש"י - גידולי הארץ ולא גידולין מן הארץ)) [לר"א דסוכה = ענני הכבוד - ר"ל - ואד יעלה מן הארץ, לר"ע דסוכות ממש - ר' יוחנן - מגרנך מיקבך - בפסולת, רב חסדא - צאו ההר והביאו... ועלי הדס (שוטה)]

(ג) בחבילין קשורין [גזירת "אוצר" ולא לשם סוכה - מדרבנן]
חוץ: מהתירן, איגוד בידי שמים (ואפי' הדר ואגיד [בדבר אחד מחובר לא שמי' איגוד]), אגדן למנין בלבד,
קליעה - לר"פ יתיר (רש"י - ראשי החוט), לרב הונא בדר"י אגד שאינו עשוי לטלטל כשר

(ד) באניצי פשתן [מטמא בנגעים - לרש"י - קודם טויה כר"י], וספק לפני נפיץ / דייק

(ה) אביי - סרי ריחיהו, נתרי עלין [יצא מהסוכה]

(ו) במרור ג"ט [כאור - יבשי ונפלי כדליתנהו]

(ז) בנסר - לר"מ לרב ד"ט [גזרת תקרה] חוץ משעת סכנה
לשמואל בין ג"ט לד"ט [רש"י - חשיבי להיות דומה לתקרה וגזרינן]
ור"י מתיר, ולשמואל אף לר"י פסולה ביותר מד"ט
ואפי' על צידיהן [נעשו כשפורין של מתכת] (כרב הונא ודלא כר"ח ורבה בר"ה)
ואפי' טפח א' יוצא מפתח הסוכה [פסל היוצא = סוכה]

(ח) בבלאי כלים (נפחת מגע"ג, פחות מב' כרעים של מיטה, שיירי מחצלת גמי (פחות מו' על ו')) לר' אמי בר טביומי

(ט) מחצלת קנים - לר"א אף גדולה [רש"י - סתמא לשכיבה ולא לסינוך]

לאביי - חסרון שם לווי רק בנשתנה לפני מ"ת

שיעור אגד (לפסול חבילה לסכך, לאיזוב) ר' יוסי - ג', רבנן - ב'
(שיריים להכשר אזוב - ר' יוסי - ב', רבנן - א')

בוצר לגת - אין דין ידות [אין צריך]

סכך צריך שהפסולת יהא מרובה על האוכל

הקוצר לסכך - לת"ק ידות כפסולת [לר' מנשיא בר גדא - אין צריך - ואפי' קצץ לאכילה ונמלך (לר' אלעזר - מחשבה מספיק, לר' יוחנן - שךשן)]
אחרים - ידות כאוכל [לר' אבא - ניחא שלא יתפזרו (רש"י - חלק האוכל), לר' מנשיא - בקצצן לאכילה ונמלך לסינוך - ואפי' דשן חזי לידות לכשיסתר (לר' יוחנן אליבא דר' יוסי)]

תקרה (ד"ט) לר"י - ב"ש - צריך ליטל א' מבינתיים [גזרת תקרה (רש"י - ומעשה מעליא)]
ב"ה - או יפקק (רש"י - סותר ומנענע) [אין תעשה ולמ"ה, לשמואל - ביטולי תקרה (רש"י - אין גזירה בהוכיח שהתקרה פסולה)]

לר"מ - לכו"ע נוטל (לשמואל בשיעור הכשר באמצע, לרב נסרים פחות מד' אמות)

סכך פסול - כשר - וכו': כשרה לר"פ בשוין דפרוץ כעומד מותר (ורב הונא בדר"י חולק), במעדיף הכשר, נתן ערב ע"ג שתי (רש"י - רוב כשרין מבטלן)

חוטט בגדיש פסולה [תעשה ולא מן העשוי]

רב הונא - א"כ היה חלל גובה טפח זע"ז [רש"י - כבר שם סכך, ובדפנות א"צ תעשה]

רש"י יב. - או מנענע [רש"י - תיקון המעוות אין לגזור אטו זימנא אחריתי]

גמ' טז. - יט.

לר' יוסי מחיצה י"ט (או ז' ומשהו לבוד) אף מלמעלה כשרה [מחיצה תלויה מתרת בסוכה]

לר' ור' ישמעאל בר"י מחיצה מהני לעירוב (רש"י - אפי' לא נעשית להתיר מלוי המים)

אמרינן ב' לבוד (למעלה ולמטה)

אור מן הצד פוסל בג"ט (רש"י - דדופן עקומה = ג' ולא א')

באמצע מח' רב אחא ורבינא אם יש לבוד (חוץ מטומאת אהל [הללמ"ס]) או אין (חוץ מעירובין דרבנן)

סכך פסול - מן הצד ד"א

באמצע - רבנן דבי רב, שמואל - ד"ט [רש"י - מקום חשוב להיות חציצה]; רבה, רב - ד"א בסוכה קטנה ג"ט לכו"ע

אין סכך פסול ואויר מצטרפין לשיעור פסול [לא שוו שיעורייהו]

סיכך על אכסדרה (רש"י - תקרה בחצר) שאין לה פצימין (רש"י - עמודים לבוד - למחיצות) (רש"י - על פני כל החצר) -

אביי - כשרה [פי תקרה] (רש"י בכל צד) [רש"י - גוד אחית]

אבל לא: א) כמבוי מפולש [רש"י - בפ"ת מהסכך ואויר מקיף מסביב - עשוי לבקיעת רבים],

ב) לשמואל, ג) כשהשוה קירוי (רש"י - אין חוד פ"ת נראה בסוכה), ד) ללישנא דפומבדיתא

רבא - פסולה [אפי' לרב דאמרינן פ"ת בבקעה - דוקא בעבידי לחלל שלה ולא לחוצה לה (רש"י - כה"ג לא אגמרי' גוד אחית)]

ללישנא דפומביתא (לא להל') לרבא מחיצת לבוד רק לחלל הנעשה בשבילו

שלישית טפח מהני נראה בפנים ושוה מבחוץ או נראה מבחוץ ושוה מבפנים

פסל היוצא כסוכה: עולא - מאחורי הסוכה כשיש שיעור סוכה אע"פ שלבראי לא עבידי (רש"י - דופן האמצעי)

רבה ורב יוסף - לצד הפתח וחד דופן ממשיך [רש"י - כשלישית טפח דלא ממשיך]

ר' יוחנן - מיעוטה חמתה מרובה

ר' אושעיא - סכך פסול פחות מג"ט בסוכה קטנה מצטרף
רש"י - וישנים תחתיו אבל אויר מצטרף ואין ישנים תחתיו

רש"י טז: - יט:

רש"י - עשיית מחיצה בלי גג לאו אהל

רש"י - בכרמלית - לרב אמרינן פי תקרה מכל צד, לשמואל - מג' צדדים וא' כהלכתה

מ' סאה טיט הנרוק פסולה, להשלים למ' סאה כשרה - לרש"י - וטובלים בטיט

גמ' יט: - כ:

כצריך או סמכה לכותל - ר' נתן:

לר"א פסולה [אין גג (ניכר) (רש"י)] אהל משופע לאו אהל (ומותר בתוך הסוכה) [[א"כ הגביהה או הפליגה מכותל טפח (רש"י - אפי' אויר לבוד)

לחכמים כשרה [שיפועי אהלים כאהלים]

לבריתא (רב יוסף להל'): איפכא

מחצלת קנים - עשאה לשכיבה פסולה, לסיכוך כשרה

סתם - רבא - גדולה כשרה; קטנה - לת"ק פסולה, לר"א כשרה [לסיכוך]

ר"פ - גדולה - לת"ק כשרה, לר"א פסולה [לשכיבה]; קטנה לכו"ע פסולה

מעשה עבות וקליעה כשרה אפי' קטנה

לר' דוסא ור' יוסי אפי' ארוגה כשרה בדלית גדנפא

מחצלת שיפה וגמי - גדולה כשרה, קטנה פסולה (רש"י - אפי' מעשה שרשרות)

רש"י כ. - כ:

כל כלי למדרס מיטמא בכל הטומאות אפי' פשוטי כלי עץ

לרש"י - מחצלת גמי דחזי לכסות גיגית מקבלת טומאה